

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četrstopenjske vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Tlaka in desetina.

Nemce malokteri narod hvali, — ali pa menda nobeden, kateri ž njimi v dotiko pride. Temveč se pa Nemec hvali sam: kako je zvest, resnicoljuben, pravičen, pošten, itd.

Ali žalibog mi Slovenci na večini tistih Nemcev, ki so med nami naseljeni, in na nemškutarjih t. j. tacihi ki so se, prirojeno slovenstvo pustivši, po Nemcih zvrgli — strašno malo onih rečenih lepih lastnosti nahajamo.

Narobe. Zdaj ob volitvah, ko v najozgoj do tiko pridemo ž njimi, ko moramo zasledovati njih steze in ovinke, vidimo da je baš nasprotje onih lastnosti vseskozi prevladajoče. Tako lažnjivo, nepošteno in perfidno ne agitira ob volitvah nobena stranka, kakor nemškutar. Ni mu dovolj, da se plazi kot volk v jagnjetovi koži okolo nekega naroda in mu laže, ka hočemo mi narodnjaki pota v sosedne dežele zagraditi, duhovne za gospodarje postaviti, vsak drug jezik iztrebiti, davke povišati itd. — perfidija gre dalje: laže se kmetom naravnost in vedoma, da hočemo tlako (roboto) in desetino zopet uvesti!

Okoli Celja tako lažejo Vrečkovi nemški korteši, okoli Ptujja izrod ptujskega mesta, v brežkem okraji prusačka kolonija v Brežicah in tu v naši bližini vse kar nemško jeclja ali govori. Baš včeraj smo zvedeli, da so nam nemškutarski Bistričanje na visokem Pohorju, med trdimi Slovenci v krajih, kjer smo vselej slovenske volilce imeli, štiri soseske uzeli z grdim pomočnikom laži, katero bi morali stigmatizirati ali zaznamovati s kajnovim znamenjem, — z žuganjem tlake in desetine! Najprej so kmete upijali, potem jim je najprej eden, potem drugi, potem četrti, potem deseti eno in isto laž z veliko fantazijo namalal. Kdor pozna ljudi, ve da so poštene, ali tudi nezaupni in težko mu oduzeti enkrat dobljen sum. In tako se dela povsod.

Lopovstvo te taktike nam že stvar sama in zgodovina kaže. Odprimo knjigo zgodovine in vprašajmo, kdo je bil k nam tlako in desetino prinesel, kdo je gradove zidal, kdo slovenskega kmeta drl? So li bili pobirači desetine, posestniki klade, gonjači tlačanov, Slovenci ali Nemci? Ni nam treba odgovora dajati, vsak slovenski kmet, kteremu se v spominu na one čase koža ježi, ve odgovoriti, ali je delal tlako pravim slovenskim domačinom ali nemškim naseljencem.

Tlaka in desetina je povsod bila nastala tam, kjer je protinarodna tuja manjšina gospodarstvo dobila nad domačo narodno večino.

Naši starodavni slovenski očetje niso poznali nekdanj, ko so bili še sami gospodarji na slovenski zemlji, ni tlake ni desetine.

Fevdalnost, tlako in desetino je Nemec v naše kraje zanesel. Naš narod ni imel grofov in baronov, ti vsi so bili germanskega, nemškega plemena. Njim so bili naši slovenski očetje pokorni.

Kako nesramno je torej ravno od nemškutarjev, ako nam Slovencem lažnjivo očitavajo, da hočemo to ponoviti, kar so nam njih ljudje prinesli.

Slovenski možje! Mi narodnjaki rečemo, in vsi ktere mi pripočamo da jih volite so z nami

enake misli: kdor bi zdaj tako neumen bil, zahtevati ali skušati da se stara nemškutarska rabota in desetina ponovi, ta zasluži palico in batino! Zasluži jo tudi tisti, kateri je tako brez vesti, da da si upa kaj takega trditi. Nemci in nemškutarji dobro vedo, da lažejo, če tako govoré, ali vse jim je dobro na pomoč, samó da bi se Slovenci dali zapeljati in da bi ne volili svojih slovenskih poslancev, ampak nemške!

Domače in slovanske novosti.

— V Kamnici pri Mariboru, kjer kraljuje gosp. Seidl, je zmagala narodna stranka. Ta volitev je jako pomenljiva, ker do sedaj v tej in sosednih občinah nismo dobili ni enega glasa in ker je ta volitev javno izrečena nezaupnica gospodu Seidlu, ki je občini župan in šolski nadzornik in. Živeji volilci v Kamnici!

— Znan narodnjak iz Fravhajma je pri neki priliki izrekel nekatere besede, ktere so g. Seidl-na tako pogrele, da ga šel tožit zaradi žaljene časti. Tri ure sta se baje pogovarjala okrajni sodnik mariborski g. Ribitsch in Kamnički penzionirani strah. Sad tega pogovora je bil brič, kateri je tekel v Fravhajm in podal obtoženemu narodnjaku povabilo, da mora takoj drugo jutro pred sodnijo. S tem je mislil g. Seidl narodnjaku napraviti zapreko, da bi ne mogel k volitvi 4. septembra. Pa naš narodnjak je bistre glave in si hitro vedel pomagati, zlasti ker je bilo postopanje nepravilno in bi mu se moralo povabilo izročiti vsaj 3 dni pred obravnavo. Napravil je pritožbo in tako je nemškutarska spletká prestrižena. Tedaj gg. Ribitsch in Seidl, drugokrat delajta bolj mirno, kajti „blinder Eifer schadet nur“!

— Nekteri gospodje uradniki se kot vladini komisariji pri volitvah kaj čudno obnašajo. Izmed družih spregovorimo denes nekoliko o gosp. Ludwig-u Peer-u v Celji, ki je popolnem vreden sluga svojega načelnika Schönwetter-ja. Gosp. Ludwig Peer je namreč kot poverjenik posredoval pri volitvi v Višnji vasi pri Vojniku. Zgodilo se je, da je izmed 19 volilcev s 13 glasi bil voljen ondotni narodni in skozi in skozi izvrstni župan. Ta volitev pa nazočemu celjskemu nemčurju gosp. Sakouschegg-u ni bila po godu, migne tedaj g. Peer-u in oba gresta iz volilne sobe v vežo (lopo) in si tam nekaj šepetata na uho. Nasledek tega šepetanja je bil ta, da se je še enkrat volilo — zakaj, to je zastavica — ter da je pri drugi volitvi izvoljen bil gosp. Sakouschegg. Vprašamo tedaj gosp. Peer-a: 1. Zakaj ni obveljala prva, popolnem pravilna volitev? Ktere tehtne razloge mu je povedal g. Sakouschegg na uho, da se je sploh volitev ponovila? Odgovora pričakujemo željno ter gosp. Peer-u ob enem naznanujemo, da ga niti frankovati ne treba.

— V rogačkem okraji so razun 2, vsi volilci narodni, ki bodo enoglasno za g. Herman-a glasovali. Zmaga Herman-a v Ptujju je torej gotova in bode Rodoschegg doživel svoj 3. fiasko.

— Celjski avtokrat Schönwetter je volilno pravico vsem trgov, ki s Celjem volijo, nesramno porezal. V Mozirji je volilni zapisnik tako ostrigel, da so dobili samo volilci I. in II. reda volilno pravo, iz III. pa samo dva. — Ko je čul koliko volilcev je v Gornjem Gradu, rekel je: to p že

ne sme biti, s tem se Celjanom krivica godi. — Kako daleč pojde ta birokrat v svojem sovraštvu do nas Slovencev!

— Iz Kozjega se nam piše: Voljena sta denes za volilna moža Kovačič in Reigl, obadva kmeta in narodnjaka. „Kdo bi si bil kaj takega mislil?“ — Kmetje so se posebno mnogoštevilno volitve udeležili, in so se tržanom in uradnikom nasproti dobro disciplinirani postavili, ter zmagali; tudi dva nradnika sta s kmeti glasovala. — Volilna moža v Podsredoj sta za narodnega kandidata, zna biti tudi na Pilštanju in občine Drenskareber, Tudi Jug, oče znanih Jugov ze severnoj sapoj je v svoji občini volilec.

— V nedeljo 3. septembra napravi čitalnica ptujska na čast Herman-a besedo z gledališčno igro, h kateri so povabljeni vsi gg. volilci ptujskega in rogaškega okraja.

— Graški Nemci, ali „das liberale Wahlcomité in Graz“ — ponujajo spodnje Stajerskim Slovencem: Vretscha, Posseka, Kalligaritscha, Rodoschegga, Jeneschitza, Seidla in Frica za poslance. — Mi Slovenci se nismo v nemške volitve vtikali, nobenega svojih Nemcem ponujali.

— Iz Koroškega nimamo zasobnih sporočil. Najnovejši dunajski listi pa poročajo da so, v velikovskem okraji prvotne volitve za Slovence — kakor oni pravijo za „klerikalce“ — dobro izpadle.

— Višja deželna sodnija pride po verjetnem poročilu v Ljubljano — piše „Pravnik“ — ko v veljavnost stopita nova reda državlanske in kazenske pravde, kar pri ustnem ravnanji tudi v drugi stopinji drugače biti ne more, ker je vsakemu sodniku in državnemu pravdniku treba dobro znati slovenski, ako se ima vse vršiti po naravnem poti in v duhu pravega napredka. Da Slovenci tudi dobijo svoje lastno vsaj nepopolno vseučilišče, zahteva napredujoča omika naroda, torej buden narod tudi ne bode nikdar te vzvišene misli popustil, ktere umna izpeljava je pogoj njegovega duševnega razvoja; narod pa že tudi ima dovolj razvitih moči sam, da bode na svojo lastno in na korist cele države vse dostojno uredil, ako se mu nalašč umetne zavire ne stavijo. Ne opešajmo torej pri delu!“

Dopisi.

Iz Maribora, 28. avgusta. (Narodna kandidata za mariborski okraj dr. Radej in prof. Šuman sta svojim volilcem poslala sledeče pismo: „Kakor lani, tako tudi letos nasprotna (nemška) kandidata ino njihovi tovarši nobenega sredstva, nobene laži se ne ustrašijo, da bi zaslepili slovenske volilce, ino obrnoli jih na svojo stran.

Pišejo o desetini in tlaki, kakor da bi midva komaj čakala den, kedaj se taka nevolja za nas ponovi! To je strašilo za vrabce, ne za možje! Kako bi midva, sina slovenskih kmetov, kako bi kateri koli človek, ki ima le nekaj pameti, res mogel misliti na to? Desetina in tlaka ste se odkupile in večidel že pošteno odplačale, ino hvala bogu! nazaj jih ne bo več!

Kdo pa je vladal v zadnjih desetih letih, ko so se davki zmirom povikšali, število vojakov 800.000, kdo ga je dovolil za toliko let že naprej?

To je storila vladajoča nemška stranka, le so davki malo nazaj šli, ko je ona stranka za nekaj časa bila odstavljena od vlade.

In kako gospodarijo z deželnim premoženjem, kaj pa storijo za slovensko ljudstvo? Nekaj malega storijo pri Dravi v Dupleku, še menj za ceste na spodnjem Štajerskem, vse drugo je dozda le bilo prazno obetanje; in v razmeri trikrat več moramo mi Slovenci plačati za nemške deželne naprave na gornjem Štajerskem, za deželo ki je dosti uboga.

Edino to Vam verujemo, gospodje nasprotniki — Vam se ne zdi treba miru med narodi, vi rečete, da ni treba sprave; seveda takim Nemcem drugega nič ni treba, dokler vladajo sami; oni nočejo spremembe, ko skoro vsak sodnik, vsak častnik je Nemec, po višjih šolah se skorom le nemški uči — ino pritožba Slovencev, sploh Slovanov, se redko usliši.

Nam pa, nam Slovencem, ino celemu cesarstvu, nam je treba spremembe, nam je za obstanek cesarstva, avstrijskega, ne pa Pruske podružnice, kjer bode živelo več narodov pri enakih pravicah mirno, v spravi, vsaki pri pravi slobodi, s tako ustavo, ki bode vsem pravična. Kako smete vi nasprotniki nam spodtikati, da hoče naša stranka vso oblast dati zlahtnikom in mešnikom v roke? Kje pa je kateri slovenski grof? Ali sva morebiti midva mešnika? A to je res, da hočeva Bogu dati, kar je božjega, cesarju kar je cesarjevega. Kako smete nama in naši stranki podtikati, da hočemo šolo zatreti, ko je naša prva beseda vselej bila: Dajte nam šole, pa v maternem jeziku, da se more vsakdo učiti!

Verjemite, Slovenci, da je že daleč segla ošabnost vladajoče nemške stranke; očitno žugajo, da se hote s Prusi zediniti, in naše cesarstvo raztrgati, če jim ne ostane popolna oblast. Jenjajte, čas je, podpirati tisto stranko z Vašimi glasovi v pogubo svojih sinov, svojega naroda, ker dalje in dalje segajo, ne le v javnih službah, temuč tudi v zemljiščih. Ojačite se, stopite na svoje mesto — ne kot sovražniki, temuč kot mejaši, in recite jim: Ne čez mejo! Tu je naša slovenska zemlja!

Naši nasprotniki lažejo, če pravijo da mi hočemo nemški jezik odpraviti. To ni res. Mi Slovenci vemo, da je dobro, če naši otroci znajo tudi druge jezike, posebno nemški, ker nam je potreben zavoljo nemških sosedov, s katerimi kupujemo. Mi Slovenci samo tega nečemo, da bi naš slovenski jezik zaničevan bil in v šoli in v kancelijah tiste veljave ne imel, kakor nemški pri Nemcih.

Premislite nazadnje, da Nemci v graškem deželnem zboru izmed 8 poslancev slovenskih kmetov na spodnjem Štajerskem morajo poslati le 2 na Dunaj, v državni zbor poslancev. Kaj se je zgodilo lani, ko ste tukaj volili gg. Seidla in Brandstetterja? Nemci so izmed onih 8 poslancev ta dva gospoda na Dunaj poslali, in tako ni bilo nobenega Slovenca iz Štajerskega v Dunajskem zboru. Varite tedaj, častiti volilci, prosiva Vas, varite sebe, ter varite 400.000 Slovencev na spodnjem Štajerskem zopet take nesreče, da ne bi ostali brez rojaka svojega na Dunaji, pred našim svitlim Cesarjem, ki ga nam bog ohrani — ni treba nam nemškega — pruskega cesarja!

Iz ljutomerske okolice, 28. avg. [Izvir.-dopis.] Tukaj je bila govorica razširjena, da bode tudi gospod Kukovec za poslanca kandidiral proti g. dr. Sernecu, kterege je v sporazumljenji g. najodličnejšimi volilci ormuškega, ljutomerskega in gornje-radgonskega okraja volilni shod v Mariboru za kandidata priporočil, ko gospod Kukovec poslanstva ni hotel uzeti.

Vprašal se je gospod Kukovec in ta je odgovoril, da ga je res nekdo silil naj proti gosp. Dr. Sernecu kandidira, da pa on poslanstva prevzeti niti neče niti nemore, ker je z delom preobložen in pri svoji bolehnosti še večih bremen preuseti nemore.

Na to je pre neki gospod šel drugega kandidata po svetu iskat in sicer po telegrafu. Ne verujemo, da bo res narodnega Slovenca našel, kateri bi hotel proti g. Dr. Sernecu kandidirati in poskusiti, v zadnjem trenutku lepo edinost in sporazumljenje, ktero je volilce naših treh okrajev vedno odlikovalo, rušiti in podirati. To bi samo kak lažinarodnjak in skrivni nemškutarček počinjati mogel.

Ako pa res omenjeni gospod kandidata odkod pritelegrafira, obžalujemo obadva, kandidata in in njegovega protektorja (pokrovitelja), ker prepričala se bosta, da naši volilci niso čreda ovčie, ktera bi lakemu pastirčku sledila, magari, da jo volku v žrelo zapelje, prepričala se bota, da naši volilci sami znajo zrno od zrna razločiti, da bodo kandidata si pred pogledali, ga vprašali in poslušali in onda bodedo videli, ali bode g. Sernece izvoljen.

Obžalovanja vredno je to početje, ker predrzna igrača z volilci, zavratno in skrivno delovanje, ktero se belemu dnevu izogiblje ne ostane brez vseh nasledkov. Z druge strani pa ima tudi to svoje dobro, ker bodo volilci imeli priložnost pokazati in bodo tudi pokazali, da je njim naša narodna reč na sercu in da nemorejo v ozir jemati samo čisto osebne simpatije ali antipatije enega edinega moža, in da niso volje, samovolji tega žrtvovali korist in blagor celih okrajev.

Kakor do zdaj stoji, je ormuški okraj od prvega do zadnjega moža za dr. Srneca, ravno tako gornjeradgonski. V ljutomerskem okraju pa, v katerem je omenjeni gospod mislil naj več opraviti, so naj odličnejši moži vsi za Serneca, drugi pa samo čakajo, da g. Srneca vidijo in čujejo. Nesramne laži, da gospod Sernece proti veri govori in dela, se vsi smejejo, ker vidijo, da so g. Srneca tudi narodni duhovni gospodje n. pr. g. Božidar Raič in mnogi drugi priporočili.

Iz Slatine, 27. avg. [Izv.-dop.] V naši okolici so prve volitve srečno končane. Križevska fara voli v desetih občinah 13 volilnih mož. Kostrinvoica 4. Na rogaški strani so dozda znane 3 volitve. Ti 20teri vsi so vrli domorodni možje, ki bodo na Ptuji kot skala stali za Hermana. Le na Ptatini biti bi utegnili dva dvomljiva, pa ni še vse upanje po vodi, da tudi teh prvi, rodom Slovence, ne bode zatajil svoje lastne krvi, drugi pa pošten Nemec tudi spozna, da bode ves slov. narod najbolje vedel in čutil, česar mu treba česar pa ne.

Sploh je videti, da se tudi Slovence našega rogaškega okraja čem dalje veselši iz spanja izbuja in se zaveda, da njega lastni dom tem bolj rakovo pot gre, čem dalje radovoljno tujstvo služi.

Nadjamo se trdno, da nas ptujski poljanci in goričani, boste ne samo dosegli, marveč celo prekosili, in čez nado opravičili dobro misel, ki jo od Vas, vrli sosedje, imamo. Da rešimo združeno močjo zopet čast in ime svojega naroda. Čast in ime svoje!

Iz celjske okolice, 29. avgusta. [Izv. dop.] Slovenska kandidata dr. Vošnjak in dr. Dominkuš sta razposlala na volilce oklic, kateri se v drugi polovici glasi: „Rodoljubni in veljavni možje tega volilnega okraja, v katerem sva bila že dozda poslance, poklicali so naji da zopet prevzameva poslanstvo, in če tudi iz lastne izkušnje poznavata težko breme poslanstva, vendar se nečeva v tako resnem času, ko gre za obstanek našega naroda, odtegniti tej nalogi.

In ravno zdaj bodo hodili okoli Vas ljudje, ki Vas bodo v domačem jeziku nagovarjali in Vas s prilizovanjem skušali zapeljati, da bi glasovali zoper pomirenje cesarstva, zoper spravo, zoper lastno korist in zoper pravo svobodo; da bi Vi glasovali sami zoper sebe, zoper sinove Vašega naroda in zoper lastno kri, in sami podpisali pismo sužnosti in se tako osramotili pred vsem svetom.

Plašijo Vas s tlako (roboto) in desetino, nesramni lažnjivci! ker nič resničnega ne vedo pove-

dati zoper Vaše zastopnike. Desetina in robota ste se, hvala Bogu na veke, na vselej odpravili in se nikoli več ne morejo vrniti!

Plašijo Vas, da se skuša ustava ali konstitucija podirati, po kateri ima ljudstvo pravico si zastopnike voliti in si po teh postavah dajati.

Res je, da hočemo sedanjo utavo premeniti, pa le tako, da bode tudi naše ljudstvo uživalo vse ustavne pravice, ne pa da bi se najsvetejše zadeve našega naroda izročile milosti ali nemilosti brezobzirne nemške večine v štajerskem deželnem zboru.

Ali je mar pravično, da štajerski Slovenci, katerih je nad 400.000, morejo imeti k večjemu 11 poslancev? Nemci pa, katerih ni celo 700.000, pa jih imajo 52; da 60000 Slovencev še le pošilja enega poslanca v deželni zbor, pri Nemcih pa že 30000 prebivalcev enega!

Premeniti hočemo tedaj postavo takó, da bodedo pošiljali v deželni zbor toliko poslancev, kolikor nam jih gre po našem številu in po davkih ktere plačujemo.

Premeniti hočemo tudi, da ne bode kakor dozda državni zbor na Dunaji imel pravice vtikati se v naše deželne in narodne zadeve. Če pa zahtevamo svoje pravice, služimo le svobodnim načelom in nikdar nečemo biti orodje reakciji, ker poznamo škodljivost in nenaravnost absolutizma, pod katerim smo tudi mi zdihovali sto in sto let. V deželnem zboru bodeva sploh zagovarjala vse to kar bi utegnili nam Slovincem na korist biti; saj sva slovenske krvi, živiva ves čas med slovenskim ljudstvom in gotovo bolj poznavata želje in zahteve slovenskega kmeta, kakor taki, ki se samo ob času volitve prikažajo na slovenskih tleh, in za slovenskega kmeta, toliko marajo, da jih voli v deželni zbor. Upamo da boste vedeli ločiti med zvestimi sinovi lastnega naroda in med tistimi, ki so se mu iz grde samopridnosti izneverili.

Slovinci! vsi za enega, eden za vse! Živela sprava med avstrijskimi narodi! Živela Slovenija! Dr. Dominkuš v Mariboru. Dr. Vošnjak v Šmarji.

Iz Celja, 28. avg. [Izv. dop.] V medeljo se pelja kos „ledrarskega festungsviereka“ Anton Lasnigg še z nekim drugim mestjanom, kateri poje kot gimpel, to kar zna in kar so ga drugi naučili, v Žavec da bi kaj volilcev na svojo roko dobila. A Žavec ni Vojnik, toraj se brez uspeha nazaj vrneti; drugega ni za njima zdaj govora, kakor da je Anton Lasnigg rekel: „mi imamo 2000 gld. za volitve in mi bomo zmagali.“

Kar za nemškutarja dr. M. Wretschkota nikakor ni veselo. Je to, da so mu od vseh krajev, kjer niso takoj raztrgali tistih listov, v katerih se on volilec sam ponuja, in tistih, v katerih ga „verfassungsverein“ priporoča, ti listi nazaj pošiljajo s pikantnimi opombami in napisi na drugi strani, kakor n. pr.: Živela naša poslanca dr. Dominkuš in dr. Vošnjak! Drugi pa mu napišejo: „Pojdite Vi s svojim bedarijami rakom žvižgat itd.

Menim da bo šel Wretschko drugi pot rajši med „Pinčgaverje“ kandidiral, kakor pa v Savinško dolino.

Iz Laškega trga, 28. avg. [Izv. dop.] Denes vam imam še kot dodatek volitve iz laške okolice povedati, da so kmetje tiste oklice, v kateri se jim je Vrečko ponujal pred hišo Tiberja trgali, in raztrgane pred Vrečkota metali. Potem so nalašč za njim hodili, ko je v Weberjevo hišo šel, čakali so pri vratih nanj. Opoldne je kosil s c. k. okrajnim glavarjem Schönwetter-om skupaj v pivarni; med tem so pri oknih kmetje klicali — „Valuški Matiček“, ne boš Matiček! in so ga drugim kmetom kazali kot nemškutarja. In Matiček je bil bled kakor zid.

„Valuški Matiček“ mu kmetje zato pravijo, ker je on v vasi „Valuše“ rojen, ne daleč od Laškega. Ko je Vrečko z kakim Laščanom vkup prišel, bi je hud in se je kregal nad njim rekši, da se zar noben rojak ne briga — da bi saj župan in ne čelnik okrajnega zastopa zanj delal. Ali župa in okrajni zastopnik ima boljše možgane, kakor okrajni glavar Schönwetter.

Na Laškem, 27. avg. [Izv. dop.] V za-
devi ravnopravnosti smo se mi Slovenci mnogokrat
pritoževali in izrečno mimo drugih pravic vpeljavo
materinskega jezika v šole in urade zahtevali. V
prvi zadevi, namreč v šoli se je že mnogo pre-
drugačilo. Silno počasi gre v uradih. V tej za-
devi pa moram opomniti, da mi smo sami naj-
bolj tega krivi, da se nam v tujščini dopisuje;
jaz sem mnogokrat imel priliko se prepričati, da
taki našinci, kateri se med najiskreneje narodnjake
prištevajo, nemške spise oddajajo tam, kjer bi do-
mača beseda ravno toliko veljala, kakor tuja. Po-
kažimo vladi z dejanjem, kar z besedo zahtevamo,
zgodilo se bo. To hočem dejansko dokazati: Pri
nas je med kratkim časom občinski odbor naložil
predstojništvu dolžnost, naj ono pismeno poslovanje
izjemno v slovenščini izvršuje. Rad sem temu
ustregel in precej preskrbel, da se sedaj pri nas
na vse stranke in urade v domačem materinskem
jeziku dopisuje, in glejte, naše celjsko glavarstvo
našej želji ustreza, vloge se v gladkej slovenščini
pisane vračujejo, tedaj župani in drugi narodnjaki
poslužujmo se po svitem cesarju nam dane rav-
nopravnosti sami in naš jezik bo v uradih dobil
ročno poleg nemškega sedež. Pri tej priliki mo-
ram pa vendar neke napake opomniti. Neka za-
starela strpnela roka nam pa v Celji vendar le
dela krivico, napisi, namreč na zavitkih, na odlo-
kih, ukazih i. t. d., v slovenščini pisanih, se nam
napravijo nemški, jaz za svojo osebo sem pre-
verjen, da se to brez volje in vesti gosp. glavarja
godí in da bo on to napako tudi brez odlašanja
odpravil in našim pravičnim tirjavam popolnoma
ustregel. Da bomo dosegli kar želimo in zahte-
vamo, pokažimo tudi dejansko, in ne ustrašimo se
nasprotstva in zamere in vspeh bo sijajen. Po-
sebnost sedaj je čas za delovanje na narodnem polju
ugoden, pospešimo se in glejmo, da nas sosedni
tekmeč ne bo prekosil. Napredujmo v vsakej za-
devi, skrbimo za naš materialni blagor, posebno
pa pot duševnega izobraževanja ne zamudimo, in
skrbimo, da bomo v omiki in vedah se vedno bolj
in bolj sposobne delali za občni blagor in svo-
bodni napredek in ne zaostajali v tem.

Jernej Kačič, župan v občini Sv. Krištof.

Iz marenberškega okraja,
27. avgusta. [Izv. dop.] V J—ž—hu je le izvoljen
J. M—c kot narodnjak; kakor čujem, da je tudi
pri sv. Antonu izvoljen K—č. Oba sta lani trdno
stala za Adamoviča, nasprotniki so njuji hoteli na
svojo stran dobiti, pa je jim spodletelo. Za go-
tovo upamo vsi, da bosta tudi letos trdno stala
in nam tudi drugih pridobila na našo stran.

V J—ž—u sta agitirala za nasprotno stranko
glazutni posestnik G—r iz Hudegakota in T—i,
Italijan iz Ribence, skoro gotovo z nepostavnimi
sredstvi. Občinski služabnik, ko je za občino bil
poslan, da je volilcem naznanil kdaj bo volitev,
je brez dovoljenja, da bi bil župan za to vedel,
pisma skoraj vsem volilcem nosil, od imenovanih
pisana, in od znanega „Volksbildungsvereina“ v
Gradei priloženi listič, „koga naj volimo“. Več vo-
lilcev je mislilo, da je to tudi od županstva
poslano. V nekterih pismih je bilo očitno z imenom
imenovano koga ne smejo voliti, ker ta z duhov-
niki drži.

Iz Trsta, 28. avgusta. [Izv. dop.] Za tu-
kajšno razstavo, ki utegne velikanska biti, se
mного pripravljajo. Že je premajhen prostor, kamor
se bodo reči razstavljale; morali so poslopje, ki
je okusno iz lesa narejeno, podaljšati. Odprla se
bode razstava, če ne bo drugih zamud, 15. sep-
tembra. Z veseljem hočem poročati o nekem u-
metniku, ki je že pri zadnji razstavi srebrno sve-
tinjo dobil in ki je naš vrlí rodoljub in Slovenec.
Imena ne omenim, ker bi mu pri našem lahon-
skem mestnem starešinstvu škodovalo. — Naznanila,
pozivi in druge uradne reči nam in okoličanom
še vedno laško dohajajo, a dobi se že zdaj tudi
ljudi, ki laške dopise nazaj pošiljajo, ali pa še
à la Tomšič skozi okno vržejo. Tudi mi Pri-
morci nečemo više tujega jarma nositi, ampak

otresti se ga z dobrim, in če ne z dobrim, pa z
hudim!

Zaupno pričakujemo dober izid volitev na
Štajerskem, tudi mi delimo z Vami enako osodo!
Bratje slovenski na Štajerskem, le srčno v boj in
pokažite, da ste vredni sinovi majke slave, ker
vaša zmaga je zmaga vseh Slovencev!

Učiteljski zbor v Zagrebu.

Iz Zagreba, 28. avg. [Izv. dop.]

Učiteljski zbor je končan. Posvetovalne skup-
ščine obdržavale so se pod predsedništvom Za-
grebškega učitelja Filipoviča kteremu gre pred vsem
drugim zasluga, da je sploh do učiteljskega zbora
prišlo, kajti Filipovič je bil, ki je prvi misel o
shodu jugoslavenskih učiteljev sprožil; skozi nje-
gove roke šle so vse zadevne naprave in obrav-
nave, on je bil tudi v pravem smislu besede duša
tega podvzetja. Slava mu! V prvi skupščini po-
zdravil je od strani Slovencev učiteljski zbor g.
Praprotnik, od strane Čehov g. Fischer župan iz
Pražkega predmestja Smihovo, od strane Poljakov
in Rusinov g. Gerstman iz Galicije, in od strane
Nemcev g. Dr. Dittes ravnatelj Dunajskega peda-
gogiuma. Posvetovanje o tistih 12 načelnih vpra-
šanjih, ktere sem o svojem času v listku „Slov.
Nar.“ poedince naštel, bilo je izvenredno živo in
temeljito, kar je veselo znamenje budnega duha,
ki v našem učiteljstvu vlada. Naj večji boj, da
ne rešem spor, je bil glede vprašanja: kakšen in
kolikšen upliv naj ima cerkev do šole. Nazadnje
se je pa tudi to vprašanje za vse stranke povoljno
rešilo, in sicer z resolucijo, da naj ima le tisti
na šolske zadeve upliv, ki je šolski stro-
kovnjak, naj že bo ali duhoven ali posvetnjak;
tistim pa ki niso strokovnjaki, naj se vsak in sle-
den upliv do šole zapre, tedaj tudi duhovništvu
quoad talem. Ta predlog, ki se more v tem koč-
ljivem vprašanju pravi „justum medium“ imenovati,
stavil je skupščinski podpredsednik g. Bozulič,
duhoven iz Dalmacije, ki se je tudi sicer na uč-
teljske skupščine v vsem eminentno odlikoval. —
izmed slovenskih skupščinarov udeležil se je edini
g. Praprotnik debate. Škoda, ka je on v tem osam-
ljen ostal. — Pri banketu v Maksimiru vladal je
— ne jugoslavenski — ampak občeslavenski
duh. Tu so se govorili slišali, — in slišal jih je
tudi ban Bedeković in njegov prvi doglavnik Šuhaj,
ktera dva smo med občinstvom videli — ki se
morejo v panslavističnem smislu fulminantni ime-
novati. Razen g. Praprotnika je pri banketu še en
drug slovenski učitelj govoril, kterega imena pa nisem
mogel zvedeti. Ne morem si pa kaj, da bi neki,
kakor Francoz pravi „manque d' initiative“ o po-
našanju slovenskih učiteljev ne grajal, ali pa — po
domače govorjeno — korajže jim manjka. Čas
je, da bi se tudi slovenski učitelji enkrat svoje
prevelike pohlevnosti in poniževanja otresli. Naj
izvrstneje so se česki učitelji obnašali. Narod, ki
ima take moče, ne more propasti, mi jugoslovani
smo še daleč, še prav daleč za njimi. Kdor je
slišal njih govore, ta se ni mogel obraniti tistega
občutka, ki se mu v navadnem življenju „rešpekt“
pravi. Česi vedo kaj hočejo, to kar hočejo odločno
zahtevajo, pa tudi niti za las od svojih zahtevanj
ne popuščajo. Posnemajmo jih! Pri koncertu na
slovo Komenskega pela se je tudi slovenska pesem
„Popotnik pridem čez goro“ itd. Razstava učil, za
ktero so še le zadnji čas zlasti iz Dalmacije za-
nimivi predmeti dospeli, ostane še nekoliko dni
odprta. Odhajajočim učiteljem, zlasti slovenskim,
kot našim najbližjim sosedom kličemo srčni „s
bogom!“ ter si samo to želimo, da nas v blagem
spominu obdrže, ter da bi bil tisti utis, ki ga bodo
iz Zagreba seboj v svojo slovensko domovino vzeli,
za nje dolgotrajen in dobrodejen.

Politični razgled.

Med vladnimi predlogi deželnim zbo

rom je po nemških listih tudi narodnostna postava,
ktera ima narodne manjšine varovati.

Veliki posestniki bodo imeli vsled privilegi-
ranega svojega stanja, katero jim je Šmerling v
ustavnem življenju odmeril, zdaj določiti večine v
nekterih deželnih zborih in vsled tega tudi v
državnem zboru. Torej se do njih obračajo ustavo-
verci in jim na sree pokladajo naj glasujejo ž
njimi, naj varujejo nemško omiko ter na to delajo,
da se drugi narodi „podvržejo viši nemški kul-
turi“, ker samo s tem bodo zvesti sebi in cesarju.
— Zares je precejšen del velikoposestva tako na-
vzet duhá dražiteljev in nemškega prevzetja, da
bodo konservativni veliki posestniki težko zmagali.
Na Štajerskem čujemo, da imajo dozdej veliki po-
sestniki nemško-pruske barve za 4 glase večine.
Odložilo bode menda to, kako bode vlada svoj
vpliv vložila.

Kak bode vspeh volitev v nemških
kronovinah, ne morejo niti nemški listi presoditi,
dasiravno nas le malo dni loči od bojnega dneva.
Na zgornjem Avstrijskem tožijo ustavoverci sami,
da je v kmetskih okrajih za nje vse izgubljeno.
Tolažijo se pa, da bodo na Štajerskem — pridobi-
bili; menda jim tudi ta tolažba ne pride.

Pruske novine potrjujejo, da bode avstrijski
cesar zopet obiskal nemškega v Salzburgu in sicer
novembra meseca. Naši prusaški listi so zaradi
tega vsi v veselji, dasiravno isti viri poročajo, da
se od obeh strani ni mislilo nobene zveze Avstrije
s Prusijo narejati in se tudi naredila ni.

V francoski narodni skupščini je prišel
nasvet, naj se Thiersu njegova oblast podaljša, do
branja. Nasvet pravi da: glede na to, da ima
narodna skupščina pravico ustavodejno oblast ra-
biti, glede na to, da je stalnost zdanjih naprav
železi, sklepa narodna skupščina 1. Glavarju iz-
vršilne oblasti Thiersu se da naslov: „predsednik
republike“, t. r. ima postave, ktere dobiva iz rok
predsednika skupščine, objavljati in za njih vršenje
skrbeti, ministre imenovati, ter je odgovoren
narodni skupščini. — Minister pravosodja nasve-
tuje naj se v tej postavi izreče zaupanje skupščine
Thiersu. To je zbudilo velik vihar in sklenilo se
je da ima ta cel nasvet še le 30. t. m. na posve-
tovanje priti.

Od vojne odškodnine so Francozi Pru-
som že plačali 1360 milijonov.

Mala vojska med Nemci in Francozi če na-
prej trpi. Nemški vojaki, ki imajo tako dolgo na
francoskih tleh ostati dokler Pruska vsega denarja
ne dobi, morajo vedna napadanja od strani Fran-
cozov prestati in vedno se čuji o tepežih in po-
bojih.

Francoski „Journ. de Deb.“ poroča, da se
je 23.000 ljudi iz Strassburga na Francosko ali
v Ameriko preselilo. List imenuje to selitev ža-
lostno, ker izseljevanje speši germanizacijo
Elsasa. Da bodo zopet kedaj Francozi, svetuje jim
naj Elsasijani ostanejo.

Razne stvari.

* (Volilci mariborskega okra-
ja), kateri dohajajo od levega brega Drave, se
vabijo, da pridejo 4. septembra, v ponedeljek zju-
traj ob 8. uri v krčmo „zur Stadt Wien“; oni pa,
kteri dohajajo iz Frama in bistriškega okraja, da
pridejo „zur Stadt Triest“. — Letos se ne bo več
volilo v magistratu, ampak na čisto neutralnem
kraj, namreč v zimski jezdarnici (Winter-
reitschule) v magdalenskem predmestju pri kasarni
za konjike.

* (Volilci celjskega volilnega
okraja) se v imenu slov. centralnega odbora
vabijo priti 3. septembra v čitalnico celjsko,
ktera nam je ta večer za besedo svoje prostore
prepustila.

Centralni odbor.

* (Iz Monsberga) se nam piše: Več po-
sestnikov Črnogorske ali ptujsko-gorske okolice je
sprožilo v „Slov. Gosp.“ št. 34, jako dobro misel

naj bi se v „Sternthalu“ napravil kolodvor z vsem potrebnim. Kdor razmere dobro pozna, mora pritrditi, da je postaja tamkaj čez vse potrebna. V tistem dopisu se je vrinila samo pomota, da se zvaša znamenito črnogorsko kamenje; ne nalaga se Črnogorski, temuč Monsberški kamen, zakaj kamnolomi (Steinbrüche) so v Monsberški in ne Črnogorski fari. To pri nas vsak deček ve. Toraj tudi čisto krivo, ako Nemci pišejo in pravijo: „Neustifter Steinbrüche“, pisati mora: „Monsberger Steinbrüche“. Vsakemu svoje! Srenje podvizajte se tedaj in podpirajte dobro misel, da se v „Sternthalu“ primerna postaja napravi; ravnateljstvo južne železnice na Dunaju (General-Direction der südl. Staatsbahn). Vam bo gotovo željo spolnilo.

* (Slovenskim pisateljem.) Dramatično društvo prične svojo zimsko sezono z. t. oktobrom, tedaj se obrača podpisani odbor do vseh slovenskih pisateljev z uljudno prošnjo, naj mu blagovolè poslati dramatična dela (izvirna ali prestavljena), ktera imajo morda že izgotovljena. Društvo bode vsako delo, ktero bo za tisk ali za predstavljanje sposobno, primerno nagradilo. V prihodnjem listu se bode priobèil zapisek vseh rokopisov prestavljenih igrokazov, ktere ima društvo v svojej knjižnici, da se vedo slovenski prestavljalci po tem ravnavati.

V Ljubljani 28 augusta 1871.

V Ljubljani 28 augusta 1871.

Odbor dram. društva.

* („Južni Sokol“) piše pod naslovom „slovensčino zahtevamo“ — „Če že mora biti nemščina pri vojakih posebno med častništvom, naj bi se vsaj na to gledalo, da bi častniki pri slovenskih polkih tudi zmožni bili slovenskega jezika. Vže iz spoštovanja, katerega zasluži slovenski vojak ravno tako, kot kateri drugi, ter v korist vojaške službe, naj bi se podučevali vojaki slovenskih polkov slovenski, ali ne tako slovenski, kakor se žalibog sedaj godi, ko kak star korporal novincu v strašno „maltretiranej“ kranjski šprahi nemške izraze v glavo ubija, ki so pa tudi že tako podvrženi in oguljeni po dolgoletnej rabi, da nij moč več najti v njih pravega nemškega pomena.

Ko ne bi se slovenskim vojakom odtegoval slovenski jezik in slovenski duh, ko ne bi se njih jezik psoval in zasmehoval, ko bi se slovenskim vojakom pri poduku razlagalo v slovenskem jeziku, ko bi se v njih izbujala narodna zavednost, postali bi slovenski mladenči vojaki, kakoršnih ne bi se našlo kmalo. Za to pa zahtevamo slovensčino!“

* (Pravnika 17. in 18. št.) obsega: Sodništvo (dalje). — Hudodelstvo težke telesne poškodbe (dalje). — Uvod v državljanski postopnik (konec). — Vojska (boj) gledé na pravo. — Motenje posesti po hišnem lastniku z odstranjenjem najemnikovega na hišo pribitega napisa. — Prednostna pravica triletnih davkov pri razdelitvi družbinega skupila. — Zastran pristnosti prijemnikovega podpisa pri menjicah imajo varuhi prisego. — Hudodelstvo javne posilnosti po §. 85. ali 87. — Računanje dobe po §. 163 o. d. z. določene. — Domovinstvo vsled uzakonjenja po poznejšem zakonu starišev. — Pristojnost sodnij zastran javnega pota. — Uživanje skupnih zemljišč. — Policijsko-kazenska županova razsodba. — Mladi hudodelniki v severni Ameriki. — Postava o izrednem prizivu in odloženju kazni. — Črtice.

* (Imenovanje.) Naš rojak gosp. Franjo Erjavec v Zagrebu je imenovan za profesorja na c. kr. viši realki v Gorici, kamor prideta tudi gg. Simon Koš in Josef Schenk, ktera slednja ne poznamo. Prav iz srca se radujemo, da se tako izvrstna moč, kakor gospod Erjavec, vrne v svojo ožjo domovino.

* (Beseda na korist pogorelcem Vižmarskim) na vrtu ljubljanske čitalnice je izpadla sijajno in je došlo 483 fl., ker je mnogo domoljubov poslalo znamenite doneske za blagodejni namen. Prostori so bili vsi prepolnjeni in so se vršile prav dobro vse točke muzikalnega in pevskega programa in, kar je glavna stvar, naklonila se je izdatna podpora pogorelcem.

* (Vabilo.) Iz Črnega vrha pri Idriji. Vabi se k prvi slovesnosti, ki jo napravi v nedeljo zvečer 3. sept. naša čitalnica. Začetek o polu sedmi uri zvečer. Program: Petje, deklamacija in šaloigra „Župan“, v dveh delih, in po besedi ples.

Odbor.

* (Čitalnica rojanska) je imela 20. avgusta veliko besedo z govorom, petjem, in igro „Kteri bo?“ Odprl je besedo novi predsednik g. Žvanut z jedrnatim govorom. Zbor je pel kakor po navadi v občno pohvalo, tudi deklamacije so bile dobro izvršene. Igra je bila jako dobro igrana. — Ta marljiva slov. čitalnica rojanska napravi 10. septembra zopet besedo s petjem, govorom in igro „Uskok“, h kateri veselici odbor vabi vse ude. Neudje so vabljeni z listki, kateri se pri odboru dobé.

* (Nova knjiga.) G. profesor Janez Jensenko v Trstu je izdal „Občno zgodovino za niže razrede srednjih šol. Prvi del. Stari vek.“ Spisatelj pravi v predgovoru:

„Tu podajam Slovincem I. del nove zgodovinske knjižice. V prvi vrsti je namenjena našim srednjim šolam; zato sem jej tudi tvarino po večem tako razdelil, kakor je v knjigah — pri Pütz-u, Gindely-u, Hannak-u i. d. — od ministerstva poterjenih in v šolah vpeljanih razdeljena. Razdelitev je tako pri vsakem pisatelji zelo enaka in bode enaka ostala, dokler se bo zgodovina, zlasti starega veka, spisovala po sedanjih načelih.

„Drugače je z obravnavo zgodovinske stvarine. Izvedeni učitelji bodo precej zapazili, da je v tej knjižici zgodovina zastavljena na zemljepis. Pri zgodovini vsakega naroda sem skusil ob kratkem popisati deželo, po kateri je bil naseljen. In v tem, mislim, se ta knjižica bistveno loči od vseh meni znanih šolskih knjig. Ali jej je to na korist ali ne, naj drugi sodijo.

„Velike težave mi pa je delala primerna od-
bira dotične tvarine. Glavno vodilo mi je tu bila
mnogoletna izkušnja v šolah; zlasti ona leta, ko
sem pri goriški gimnaziji imel v tako zvanih slo-
venskih oddelkih opraviti z izključljivo slovensko
mladino, so me dejansko prepričala, da se našim
učencem lahko na pol več ponudi, ako se jim
ponudi v znani jim materni besedi. Gledé na to
neovržljivo resnico se ne bo nikdo — najmanj pa
izkušeni učitelj — spodtkikal nad tem, da je knji-
žici tako zeló naraslo gradivo — Raznih pravljic,
zlasti pri gerški in rimski zgodovini, nisem smel
prezirati: enkrat ne, ker so posebno primerne mladins-
skemu duhu in po večem v sebi hranijo premnogo
nravnih načel; potem pa zahteva tudi zgodovinski
poduk v viši gimnaziji in realki, da se učenci ž
njimi seznanijo že v nižih razredih. — Tu in tam
sem vpletal vmes kako anekdoto; kajti ravno one
nam posebno dobro zaznamujejo značaj dotičnega
moža ali časa; potem pa tudi zmanjšujejo subo-
parnost male šolske knjige, v kateri je treba de-
janje le ob kratkem pripovedati.“

Upamo da bode izvrstna slovenska knjiga kmalu pot našla v naše srednje šole, kakor jo tudi priporočamo nešolnikom. Dobi se pri spisu- telji in pri knjigarjih. Kdor pri spisu- telji vzame 10 istisov, dobi jo za 15 procentov ceneje nego pri knjigarjih.

—p. (Letina na Hrvatskem.) Ker je letina največ o vremenu odvisna, bom naj prej nekaj o letošnjem vremenu povedal. Že lanska jesen je bila tako deževna, da veliko gospodarjev ni dospelo za setev ozimine. Gospodarji zanašali se se na lepo pomlad, pa golfali so se. Kakoršna je bila lanska jesen, ravno takšna, in še grja, je bila letošnja pomlad: dež en dan kakor drugi! Gospodarji so morali v pravem misli besede vreme loviti, če so hteli jaro, strn, koruzo, krompir itd. o pravem času pod zemljo spraviti. Slovenski pregovor pravi: „Juri zakuri,“ letos se pa ta pregovor ni obnesel, kajto mesto, ko bi bil Juri sam kuril, morali smo mi njemu kuriti, ter ga mesto na zeleni trati za toplo pečjo častiti. Hrvaški pregovor pa pravi: „Gjurjev danak hajdučki zasta.

nak! pa tudi ta pregovor je bil letos na laž tako stavljen, kajti o Jurjevem letos še ni bil grm tako zelen, ka bi se bil mogel hajduk za njim skriti. Moča držala je tje do polovice junija. V naj večeh strahih in skrbih smo bili zavolj letine, glad jo očitno žugal, kajti „blatno leto je gladno leto.“ Res zadnji čas je bil, ko se je sred junija vreme na bolje preobrnilo. Naj bolj je po moči trpela ogerščica, kajti ta sadej je za močo zelo čutljiv. Zlasti po večih graščinskih posestvih se pri nas precej veliko ogerščice seje. Koruza ali turšca, ki je glavni hrvaški frunt, si dolgo ni mogla nič kaj pomagati, in še danas se jej pozna, kako jo je neugodno pomladansko vreme v rasti zadržavalo. Koruza bo letos le srednjo merico dala. K sreči je letos žir obrodil, kajti če tudi žira ne bi bilo, ne bi imeli s čim prešiče pitati. Navadno se pri nas kuruza in žir čredita: kadar kuruza pleni, tačas je malo žira; kadar pa ni koruzno leto, kakor letos, pa žir obrodi. Skipceev (knopra) pa letos ne bo čuda. Kljub jesenskej in pomladanskej moči je strneno žito še precej dobro obrodilo. Gospodarji se sploh hvalijo, da so, če je ne več, pa tim lepšo robo, memo drugih let pridelali. Zlasti ječmen je lepo bel in naboten. Krompirja pri nas sploh le malo sade in sicer le bolj blizo mest, letos je še precej obrodil, o gujilobi se nikjer nič ne čuje, kar je čudno pri tolikej moči! Proso in hajda, ki se obadva pri nas na strnišče sejeta, sta še dosta lepa. Sena in otave je mnogo, samo vreme ob času košnje nam je kljubovalo, sem ter tje bodo še celo otavič kosili. Sadja je letos vsega dosta, zlasti pa sliv, slivovica bo tedaj po ceni. Jabek in hrušek je v izobilji, orehov pa le na pičlo. Trs je zlo zaostal. Druga leta so na „Kraljevo“ t. j. 20. avgusta prvo domače zrelo grozdje v Zagreb prinesli, in na malo mašo se je navadno prvi mošt pil, letos tega ne bo. Zdaj med mašami imamo sicer izvrstno vreme za vinograde, in če bo še september tako kuhal, kakor je avgust pekel, utegnemo še zmerom dobro vinsko kapljico dobiti. Cena starine, ki je spomladi na 12 gold. vedro stala, je vsled lepega vremena že na 8 gold. padla. Tudi žival ali mladina, kakor na Hrvaškem kuretini pravijo, je po hladnej pomladi zelo trpela, zlasti veliko puričev je poccpalo. Sviloreja gre na Hrvaškem že nekoliko let sem rakovo pot. Prva je cesarica Marija Terezija svilorejo na Hrvaškem upeljala, in ni še tega tako dolgo, da se je na Hrvaškem in Slavonskem na leto do 3000 centov galete pridelalo, letos pa ne mara da pridelek vsega skupaj še 1500 centov desegel ne bo. O čebelah, ki se na Hrvaškem le bolj sporadično goje, se čuje, da se letos še precej dobro obnašajo. Sploh se goji le taljanska čebela. — Popreko vzeto, je letošnja naša letina srednje mere, ki se pa skor bolj na slabše nego na boljšo nagiba.

Za Tomšičev spominek.

Prenesek . . 1528 g'd. — kr.

V Trebnjem nabral gospod Rošnik 7 gld.

70 kr., darovali so:

Gosp.	Janez Košir, c. k. okrajni sodnik v Trebnjem	1	"	—	"
"	Emanuel Tomšič, posestnik v Treb- njem	—	"	50	"
"	Jože Preša, duhoven v Trebnjem	1	"	—	"
"	Jože Jaklič, " " "	1	"	—	"
"	dr. Ljudevit Vašič, zdravnik v Trebnjem	1	"	—	"
"	Maks. Rom, c. k. kancelist v Treb- njem	—	"	40	"
"	Guido pl. Andrioli, poštar v Treb- njem	—	"	50	"
"	Ljudevit Treo, agent v Trebnjem	1	"	—	"
"	Gregor Arko, učitelj " "	—	"	80	"
"	Anton Rožnik v Trebnjem . . .	—	"	50	"

Skup . . 1535 gld. 70 kr

Listnica uradništva. Gosp. A. Bramberger o. kr. sodnijski adjunkt tukaj: Ako Vas veseli postati sodelavec našega lista, prosimo Vas najuljudneje, da si daste odkoga povedati, da ga mi izdajemo v slovenskem jeziku. Že zaradi tega je tedaj naravno, da smo vaš nemški prinesek v papirni koš vrgli.